

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócn
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłaš,
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njedzelske łopjeno

W Budyschinje

17. augusta 1930

Bauzen

Samolwity redaktor farar Wyrzac w Noskacizach. — Čištoć a nastad Esmlerjez Inihicizščerńje a Inihacńje, sap. dr. i wobm. rut. w Budyschinje
Wukradza kóždu šobotu a płaczi šchwórczłětnje 108 ilothaj pjenjełkow

9. njedzela po šwjatej Trojizy.

8. njedzela po šwj. Trojizy.

Komuž šo šda, šo steji, tón šo hladaj, šo njepanje. 1. list na Korinthijskich 10, 13.

Kóždn móže padnycz. Wobnyderjo wulkeho města Korintha trjebachu tajke napominaze šłowo. A křesćizjenje šrijedz póhanstwa čakachu na japoschtoske křutne šłowo. We Korincze šetkajštaj šo blyščezata pnyha ranšeho kraja i wumjěłstwom a i wědomosćemi wječorneho kraja, ale tež hrěchi wšelateho luda w łopatej měrje. Wošebje pšchi šjawnych šwjedzenjach, kotrež šo k czešći póhanškich pšhibohow wuhotowachu, křodžachu we wobzranštwje a wopikštwje, w komorach a njeპózcziwošći.

Korinthijszy křesćizjenje běchu šo najprijedny wšeho wobkřada i póhanami šdalowali. Nětk pak počachy i wjekešćymi wjekešeli bncz a mēnjachu, hdyž šedža tež šrijedža mjes póhanami, šo tola njebudža křesćizanske waschnje a Bože kšajnje pšchestupicž. Mějachu ša to, šo twjerdže šteja.

Še džěnša hinať? Na šamšne waschnje šo šamolwja, hdyž šo pšchi kšokozimnych šabawach a pšchi dwěłomnych wjekešelah wobdžěluja. Kěčišć jim wo štrachach, kiž jim tam hroža, abo wo mnohich čłowjekach, kiž šu tam šwoje šbože šhubili, powołaju šo na to, šo wjedža, ššto šebi winojczi šu. Špytowanjow pak džěnjnišchi džěń njeje mjenje, ale wjazny. Wobmnyšl jeno, ššto šu nam pošlednje lěta pšchinješće. Šdnyž mēnišć: křudobu a šrudobu, dha je to pošna wěrnosć. Šštož pak twojej woczki widžitej a twojej wušchi šlyšchitej, je žiwjenje bohajnych a wjekešćnych ludzi. Ššto lutuje a ššto šobu-

čjetpi? A hdyž je rosdžěl mjes křesćizijanami a druhimi? Šdnyž je něhdže něššto šakšuzicž, štoro kóždn čže pódla bncz a na to šebi njemnyšli, šo móža padnycz pšched woczomaj šwjateho Boha. Nješćimny wšchitzy na tym pucžu tyč ludzi, kiž šami šebi šakonje dawaju a mēnja, šo šteja twjerdže, a šo ničžo jim nješćodži?

Alle kóždn móže padnycz, lohtomnyšlne džěcžo šwěta a tón, kotremuž šaleži prawny křesćizjan bncz a wostacž. Pohladaj wrócžo do štareho čžaša: Israelski lud morkotajše, hdyž ma-na a pozpule dosta. Kralomaj Davitej a Salomonej bu jeju šbožowne a krašne žiwjenje špytowanje, Davitej, šo mandželstwo šamašche a morišche, Salomonej, šo pšhiboham šlužěšche. Japoschtok Pětr, kiž bē runje šwojemu Knješej šwěru hacž do šmjercze šlubil, šapřě jeho na šłowo wczipneje džowli. A Judašć pšcheradži teho šameho ša 30 šlēbornikow a namata šrudny kónz.

W městach a na wšach mašć džěnša došć tajkich, kiž štejachy a padnychy. Kóždn móže padnycz. To pščežo šako na šhonimny.

Alle žadny padnycz njetřeba. To je pšchekwědczenie šwjateho japoschtoka. Wón praji: „Kóždn šo hladaj, šo njepanje!“ Š tym šłowom šmny najprijedny šami na šo štajeni. Móžemny a dnyšimny šami to šwoje čžinicž: woczki woczinjenej mēcz a derje kědžbowacž. Čłowšće žiwjenje je pucž na wyšoku horu, hdyž njewěšć, kšajke šu dalšche křocžele. Šedny wotomik, hdyž njekeđžbujěšć, jedny wopacžny šćup móže šmjercž pšchinješć.

A tola njetřeba žadny padnycz. Nadeńdžěšć tašlicžki, kotrež cze napominaju šo hladacž. Tak je nam Bóh tón

Knjes nam napišal „ty dyrbiš“ a „ty njedyrbiš.“ Jezus w puščinje na Bože słowo pokłucha a bu wot tehole Božeho słowa napominany a wobjeny. Hdny ty w strachach derje kedzbuješ, nješy słaby abo bojašny, ale mudry a šylny.

Josef bě wbohi wotročel a spšecziwi šo wabjenjam Bo-tifaroweje mandželsteje. Měješče Boha ša ruku a Bóh jeho. Žadny čłowjek njepadnje, kiž š Bohom dže. Tu a tam tež my dyrbimy pšes spytowanja. Ale my mamy ša tajke strašne hodžiny našeho žiwjenja šwérneho a wuprawdže-neho wjednika: „Bóh je šwérny, kiž waš njebudže pšes wa-šče šamóženje dacž spytowacž, ale budže činicž, šo to spyto-wanje tak kónza dobudže, šo wy jo šnjeicž móžecže.“

Něhdy džěšče nan se šwojim šyntom do šušodneje wšy. Nahle dele wjedžěšče pucž. Eswojemu hólčžkej džěšče pšes-pomacku. Rucže bježěšče dopředka. Šacž padže a šo wob-šchodži. Tuž pšchindže š naney wrócžo a pšchimny twjerdže jeho ša ruku a prošesče se šylyami we wócžtomaj: „Šubynano, džerž mje twjerdže, hewaš šašo padnu!“

„Šaj, wšmi ty ruzy mojej
A wjedž mje šam,
Dónž dušchu ruzy twojej ja njepodam.
Esam njepočahnu ženje,
Niz krocžakki,
Šdžež šwěra twoja cžehnje,
Mje šobu wšmi.“ Šamješ.

Se šyšow ššadža nadžija.

Šlók: Šchtož čžini Bóh, wšcho dobre je.

Se šyšow ššadža nadžija,
Šo nozy šwita ranje;
Tuž ščěrpliwje dži do horja,
Š nim žněješč žohnowanje.
Dže šo čži šle, Bóh radu wě
A š dobremu wšcho wodži,
Tež š čžerňow rőže šłodži.

Tuž njeměj štrach, hdny powjedže
Čže Bóh te čžemne šhodny;
Džerž jeho ruku dowěrnje,
Dža njepšchindžěšč do šchodny.
Ty špójnaješč, šo š šbožu džěšč
A rječnjěšč: Šajka hnada,
Mje wjedže Boža rada. K. A. Šiedler.

Mennonitojo.

W 32. čžikle tuteho šopješka pišachmy wo Mennonitach, tamnych ruškich wucžahowarjach, kotšž šdžela hišcže w Něm-škej pšchewywaža, šdžela šo hižo do Ameriki pšchewylichu. Tež wo jich woporniwocžži a jich lubocžži š wěrybratram tam něšchto našpomnichmy.

Šchto šu tucži Mennonitojo? Šo kwi šu tamni, wo kotrychž pišachmy, Němžy, kiž něhdy do Ruškeje wucžahnychu. Šo wěry šu woni šektěrarjo, pšchiwikowarjo šekty, kotrež je wěšty Menno mjeno dak. A tuta šlyšča do šektow, kotrež šjednocžamy do žyška š mjenom Anabaptistow abo šašo-šchčžijerjow.

Šekta Mennonitow pošhadža š reformaziškeho čžaža a š šibanja, kotrež bywšchi katolški měšchnik Abbo Philipps 1534 je šwojim bratrom, kotryž bu měšchnik tuteje šekty, šbu-dži. Šimaj šo pšchidžělšchtaj David Šoris a Menno, kotraž bwišchtaj tohorunja měšchnikaj.

Menno šažoži šašo „wožadu Božu“, kotrež šstawy šo wot lěta 1570 po nim Mennonitojo mjenuja. Němžy rěkaža jim šwjetšcha tež „Taufgesinnte“.

Menno narodži šo 1492 we Wimaršumje w Šriesland-škej. 1516 bu ša měšchnik wušwjećženy. Wot lěta 1531 pšchilhilowašče šo šašokšchčžijerjam. Š tomu bě jeho pošnu-ła šhroblošč martrowaneho šašokšchčžijerja. Wón bu š fara-rijom we Wimaršumje a wuštupi tam 1536 š katolškeje žyrtwje. Wón da šo hišcže ras wuššcžicž a bu 1537 se štaršchim šekty w Groningen. 1542 wuštaji šhžor Šorla V. wulke myto, šo bychu jeho šajeli. Tuž šo wón do Amsterdama a pošdžišcho do Emdena pšchewylichu, doniž škónčžnje w Šolstein-škej njebydlešče. Wot tam škutkowašče šašo pucžowazy pře-dar. Šako tajki pytašče šadušncž wšch šanatiške šibanje, šajkež šo tehdy pošajowašče mjes tymi, kotšž njeběchu špošo-jom š poštupowanjom a reformowanjom reformatorow, ale čžychu wšcho radikalnišcho dokonjane mēčž. Tak škutkujo ša-šowašče nowe anabaptištiske wožadny, wošebje w Šries-landškej a pšchi Šošnóžnym morju. 13. januara 1539 wón wumrě. Wot lěta 1555 bě čžerpicž mēš pod ediktom abo wuka-jom, kotryž běchu hanšeatiške města pšchecziwo anabaptistam wošjewike. Menno je tež pišal a jeho špišy buchu hromadže-ne. Šsu w nižoněmškej rěčži, kotruž Němž „plattdeutšch“ mje-nuje, pišane.

Šadro jeho wucžby je nowe narodženje š ducha; š ducha a je šnutškwoneho dyrbi šo čžłowjek šnowa narodžicž. Šnjež-štwo natury w čžłowjeku ma šo pšchewinycž wot knježštwo Duchu pšes wěru. Eswoju wucžbu je šapišal do knihow, kotrež mjenuje „Šakkadne kniži praweje šchescžijanškeje wě-ry.“ Tuta kniža je š hłownej knižu jeho šekty. Wona šo prošuje šchescžijanštwo po ewangelšku šrošumicž, nočže mēčž wójnu, pšchibahanje a wječženje; wotpošajanje šašojnštwo wšchnoščow a dželenje mandželštwo, šhiba šo je ššamanje mandželštwo š pšchicžinu dželenja. Šyrtkej je wožada šwja-tych; w nej ma knježicž kuty porjad. Džecži doštawažu mje-no pšchi narodže, šchčženizu pak šakle w tak mjenowaných modlešškich domach.

Šlud žyrtwje šawinowa, šo šo hižo 1554 šekta roššcžě-špi do dweju štronow; jena bě ta šahodnišča, ta tamna ta šrucžišča; tuta došta po čžažu wšchelake pošštrony, tak tutych Šlewalištow. Tucži mjenowachu šo po ratarju Uke Šalles; tutón žadašče šebi wošebje kuty šlud žyrtwje; tež pod mje-nom Dompelers šu woni šnacži; t. r. podnurišakajo; woni pšchi šchčženizy trójžy podnórijachu. Šišcže šrucžišchi běchu „Šanjakubowi šchescžijenjo“, tak mjenowani po Šanu Ša-kubu.

Tajšemu rospadej šadžewachu škónčžnje 1801 a 1811 se tym, šo wšch šašokšchčžijerške šekty do wěškeho šwiška a žyška šwjašachu, kotryž ma šwoje šydko w Amsterdamje.

Mjes tym šu Šašokšchčžijerjo wšchelakeho špušchčžili a to a tamne woštajili. Šowšchittkownje drje roššnawaju šo wot druhich ewangelškich šchescžijanow drje jenož hišcže we šchčženizy. W škutkach lubocže š bližšchemu šu wšele došo-njeli a tež, kaž šmy to widželi, hišcže došonjeju. Šsu wu-tworili „mišionške towarštwo“ a drugeho. Nižošemška, šdžež mējachu hižo kónž šandženeho lěšštotka wjaz hacž 40 000 šobu-šstawow, maja woni wot dawna šem šwobodnošč a móžēja šo rošwivacž kaž čžeja.

W Šruškej šu šo woni tež šhetro rošmnožili. Wokolo lěta 1880 bě jich něhđe 15 000. Tu běchu 1802 tež došpili wušwobodženje wot woješškeje pšchibahi a 1827 wušwobo-dženje wo pšchibahi šwědku a pšchibahi šašojnštwo. 1867 šhu-bichu pak šašo wušwobodženje wot woješštwo š pošnóžnoněm-

stej wustawu. S Pruskej je wulki džěl i nich tež wuczahnył do Ruskeje, i kotrejež nětk jich potomnicy czěkajo sažo pšchi-khadžeja.

S Anabaptistami njezměšich iměšecy Baptytow, kotřiž su zgle něšto druge hač Anabaptistoj; woni su i Zendzelsteje pohadžaja sekta; woni nochžeja křczenzu džěczi, ale křcžu hačle dorosczenych; jich pod wodu wodnurjejo. Jich sekta bu tam něhdže wokoło lěta 1618 sažoena. Tež wona je so do wšchelachich kruhow abo stronow džělila, wožebje w lěcže 1691. W lěcže 1639 bě so tuta sekta tež w Americy sažndlika. Mjes tymi i Baptytow wukhadžazny sekty su tajke, kotrež sa-kładny křcscziansteje wěry sanjechaja. Tak n. pšch. czi tak mjen. „křcsczijenjo“ sačizkaju wuczbu wo Sswjatej Trojicy, wo heli, wo cžercže a sa powěduja wuczbu wo křczenicy a mandželstwe Bože wustajenje. Sažo druge sekty Baptytow maja swoje wožebite wašnja; tak žadaju žebni czi tak mjen. Tunferjo, so dyrbi so cžlowjek, kotryž ma křczeny bycz, we rězy abo w hačje podnóricy, so dyrbi nimo křczenicy a swjateho wotkasanja tež mycže nohow, požlednje žalbowanje a bratrowste wokošćenje swoje wožebite prawo a městno męcž jako sakrament.

Wašnicžko, so chže kóžda sekta něšto wožebite a wožebne bycz a něšto lěpše hač druhy křcsczijenjo, wožebje hač wulke křcsczianste zyrkweje. Tak mjenowachu so Baptystoj Němsteje „wožada křczenych křcsczianow“, je statom swjatanu zyrkej pak mjenowachu „Babel“ abo „Alter-volkstirke“. Saždeny lěstotnyk pšchinježe — a to je šrudžaze prajicž — tež w Němstej, wožebje w Pruskej hišče pšchescžehanje wěry dla. My so dopomnimy na „Starolutheriskich“, wo kotrymž žmy tu nadrobnišcho pižali. Tež Baptystoj mējachu pod tutym pšchescžehanjom cžerpicž, wožebje we Pruskej, tola tež w Medlenburgstej, Hesenstej, Nažawstej. Sačle wot lěta 1875 maja polnu swobodu. Wjetšiche žydlu tuteje sekty su wožebje Bremen, Hamburg, Stuttgart.

Do tutych Baptytow nježkuschaja potajkim tamni Menonitoj, kotřiž nětkle pod bolschewiskim nadnježstwom se Ruskeje cžekaja, ale do sektow, kotrež pod mjenom „Anabaptistoj“ snajemy. Spomožne škutkowanje žobustawow tuteje sekty, kotrež pšchi wšchey hospodariškej nušy wulki pjenjes sa wupucžowaznych wěry bratrow woprowachu, žwědczo wo tym, so so tuczi sektirarjo prózujaj, so na tutym polu křcscziansteje lubošče wěry a žwěry wopokajacž.

Wěry křcsczianstu imyžlenošč, wěry křcsczianstu lubošč žada žebni najš cžak wot wšchitkich křcsczianow, tež wot naž, kiž my w swojej krajnej zyrkwi žmy šjednoczeni. So bychmy lubošče mjes žobu mēli, to je nam tak jara nušne we swójbje, we wožadže, w ludu. So bychmy lubošče mēli k swojej wožadže, žwojemu Božemu domej, swojej krajnej zyrkwi, to je nam tak jara nušne, njech žmy mlodži abo štari, njech žmy křudži abo bohaczi. So bychmy tajkeje lubošče mēli, to je nušne najše dla, kiž my tu nětkle žmy, a to je nam nušne tych dla, kiž tu po nami budžeja a budžeja trjebacž tež křcsczianstu wěry, křcsczianstu wožadu, křcscziansti Boži dom, křcsczianstu zyrkej sa sakład a sažož žwojeho žiwjenja!

Słowne sakste bibliste towarštwu.

W tutych dnjach dóndže 115. rosprawa „Słowneho saksteho biblisteho towarštwu.“ Wona rosprawja nam wo lěcže 1929. Šchtóž chžyl so žam bliže i njej sešnacž a nima žam tuteje knižki, wobrocž so na žwojeho šararja; tam ju wěscže sa pšchecžitanje doštanje.

S njeje šhonisch wšchelatore. Wotědało je towarštwu we lěcže 1929 14 195 biblijow, 9 096 nowych sakonjow a 6 041 wšchelachich dželow biblije. Mjes nowymi sakonjemi bě jich 2 090 wupyšchennyh. Tute licžby wošnamjenjeja porno lětej 1928 maše šniženje. Porno lětej 1913 je pak tuto šniženje jara wulke. W lěcže 1913 wotěda towarštwu 35 361 biblijow, 20 479 nowych testamentow a 2 610 dželow biblije.

Licžba pšchedatnych biblijow njeje zgle wěscže wěsta mēra sa cžejcžowanje biblije. So licžby wyšchey abo nižšchey, na tym móže jara wšchelatoreho wina bycz, swonkowneho a šnutškowneho. Tola pak i tutych licžbow špšnawach, so nimaja w našchim ludu biblije wjazy tak saččž kaž prjedny. S teho nastawaja štarošče a nadawki sa bibliste towarštwu kaž sa wšchych pšchecželow niz jeno biblije, ale tež našchey luda.

We powšchitkownej rosprawje móžešch tam cžitacž: „Šofma, wšchey nabožiny nje pšchecželna, dže pšches žyly žwět a je tež wožebje křcsczianstwu nje pšchecželna a wona mēri so tež pšchecžiwu bibliji a jeje pšchipowjedanju; pšchetož biblija a křcsczianstwu stej njerodželomnje swjataney. Njeje žaneho wěrneho křcsczianstwa křiba so by bylo sažoene na Bože žlowo, kaž tuto w bibliji k nam cžlowjekam rēczi. Křcsczianstwu ewangelšchey šrosumenja dožnyla njeje nicžo drugeho křiba poželstwu swjateho pižma na cžlowški narod, kiž je hrěšchny a wumóženja poželny a po wumóženju tradacy. Wšchudžom, hđžež so křcsczianstwu šniži a swonkowne cžini a kašy, tam su so wot biblisteho žwědcženia wotwobrocžili; wšchudžom, hđžež bu křcsczianstwu hłubišchey a šnutškownišchey, tam su so wrócžili k Božemu šjewjenju w bibliji.“

Se žiwjenja towarštwu žameho šhonimy, so so pšchecžydnstwu pšchemēni. Džen 22. januara šemrē štatny minister n. w. von Sendewitz. Wot lěta 1921 bě wón i wjednikom towarštwu a jeho špěchowač. Najcžejšchey lěta je wón pšchětrač i nim a so wo to prózowač, so by towarštwu pšchětrač a wostalo a jeho tak wulzy wažne džělo. Towarštwu je jemu wulki džak winošte. Na jeho město bu sa noweho pšchecžydnw wušwoleny konšistorialny šresidenta n. w. D. Böhme. Šižo wot lěta 1910 bě tutón žobu we pšchecžydnstwe.

Druhe wažne poděndjenje w žiwjenju towarštwu bě wudacže biblije i wobrašami R. Schäfera. Tutu je sakste towarštwu hromadže i württembergškim biblistim towarštwom wudalo. Wona je wjele křwalby a pšchipšnacža namakala a hišče namaka. Wěso je tuta biblija němška.

Němški je tež nowy testament i wobrašami R. Schäfera. Tutón wukhadža jenož i naklada našchey saksteho towarštwu.

Sserbške biblije su tohorunja w nakladže tuteho towarštwu. Rosprawa nicžo wožebje wo jich rosšchěrjenju njepraji. By šajimawe byle, ras šhonicž, kaž su so šerbške biblije w požlednich 20 lětach pšchedawale. Božimy so, so tu pšchewšchēm jena njedobra móž žobu na šniženje licžbow škutkuje: pšcheněmcžowanje žwójbow. Šeli jedn i mandželškej němški, je tež wěrowanška biblija němška — šerbška je tam dožkuzila.

Šutry šberamy kóžde lěto kolektu sa tuto towarštwu a jeho škutkowanje. Najpomnimy tu wunošch tuteje kolekty we někotrych eforijach: Budyšška eforija 1330,52 hr.; wona štaji žobu mjes tymi eforijami, kotrež su wjaz hač 1000 hr. najšerake, najwyšchšchey šumje matej Driježdžanskej eforiji, mjenujcy 1459,64 hr. a 1513,41 hr. Tute licžby nimach pak jenož po jich wšchokšchci powažowacž, ale mach tež džiwacž na wulkošč a wobštejnošče jenotliweje eforije. Kamjenčžanška eforija je dała 681,75 hr., Lubiška 996 hr. a Žitawška 674,95 hr. Wšchohromadže su kolekty sa towarštwu wu-

nješte w lécze 1929 26 873,28 hr. Nimo toho dawa wulki džěl wožadow porjadne pšchinošcki abo tež dary; tohorunja mamy tež poboczne biblište towařstwa, kotrež pač pšchinošcki płacza, pač dary daruja, pač i wobojim džělo towařstwa ipěchuja. Nimo toho řu tam tež dary a pšchinošcki jenotliwzow našpominjene. Lětnych pšchinošckow je tak bylo na 2 337,05 hr. a darow 1 868,45 hriwnow.

Njeh njesaprahni ředjenje a tradanje po bibliji, po Bořim řlowje w našchim ludu a kraju, njeh njewuhařnje lubošć řa našče biblište towařstwo a jeho wulki řkutk w našče wutrobje, w našchich wořadach. řdnř tuta lubošć řo hori horza a řdnř je tamne tradanje a ředjenje wulke, je nam pomoz, wumozenje, pšchewinjenje wěřte!

řchtoř řwjeřela.

Pod tutym napřimom wořjewja tydzenř „Evangelisches Deutschland“ porjadnje řwjeřelaze powjeřće wo praktiřkim řchěřcijanřtwje, řař řo wono jewi w řiwjenju. W řwojim 32. cřřble řapřřuje wón něřhto řwjeřelaze ře řiwjenja młodřiny.

Młodřina našcheho cřařa wotwobrocza řo bōle a bōle wot alkohola! To płaczi wo akademiřkej młodřinje — a tuta bē hewaf wuwolana, řo „řlofa“, a to płaczi wo młodřinje hewaf. Wona njehlada wjazy tak piwa a druhich alkoholiřkich picřow, wona řada řebi bjesalkoholiřke picza. A řak řara řo to řtawa, wobřwětluje nam powjeřć ři nowin, kotrež ř Bayerřkeje piřaja, řo řamo tam řo piwařnje řajimuja řa pšchihotowanje bjesalkoholiřkich picřow a řo tam pýtaja řa mjenom, kotrež řu řa ře bjesalkoholiřke picza prawje poručařo, řo řu řo ře ři nřch něřhto wuřbntkowařo. To řwjeřela! Nadřřijomnje řmēmny tuta wjeřele mēcř ře wřchudřom wo našče młodřinje!

Wřchelafe ř blřřta a řalofa.

S blřřta řhřřmny na tutym mēřtnje rad něřhto piřacř a wořjewicř, ř našchich řerbřkich wořadow w Sařřkej a Pruiřkej. Me njemēřachmny řanřch powěřćow ani ř Pruiřkej ani ře Sařřkeje. řacř řo njeje w pořlednim cřařu nicřo řtařo po řpřch ewangeliřkich řserbach, řchtoř řu mořlo a řchtoř řu dnrbjařo řo wořjewicř w tutym njedřelniku, kotrny řhře řncř bōle a bōle tydzenř a wořadnik našchich wořadow? Dwojakeho wařneho, — to wēmny — bē nēřk 10. auguřta, njedřelu: řłowna řřhadřowanka w řulowje a jubilej Delnjořerbřřkeje Macřřizy řserbřřkeje we Wětořchowje. Nadřřijamny řo, řo wo řřhadřowanzu wot řtudowanzu řamny řosprawy dořtanjemny, řař řmny nēřdn řny řřhadřowanřarjo řosprawy řřřali řa nowiny a cřařopiřny. A w Delnjej Luřřizy je na jubileju řelko řserbrow ř Hornjeje a ř Delnjeje Luřřizy, ře Sařřkeje a ř Pruiřkeje bylo, řo řo mjes nimi řpřle wěřće jedn namafa, řř řosprawy řa našče řopjeřto napřřche, řo řu tuta mořlo řncř bōle a bōle řerbřki wořadnik. „S blřřta“ pšchězo bōle řajimuje řacř „ř dalofa“. Tuř, lubi řserbja w Pruiřkej a Sařřkej, piřchěze a řosprawjejeje! Prorřeni řcře řřřo řuřto wo to, dřenřa řařo!

S mēřta řřen řo piřche, řo tam ewangeliřka wořada řřen-Weř ř Preřřa-wuřtajeřny řnatu worzłowu řpřkeje řařo řtaja a twari. Wo tutej řpřle modernej řpřkwi našpominjeneje wuřtajeřny je řo wjele piřařo; nēřk budře wona ře wořadnemu řiwjenju řkluřicř. Mēřto řřen je wořadře leřomnořć řa tuton twar pšchewořtajiřo. řpřkeje wobřřeji jenoř ř worzla, řopora a řřkleřny, je potařkim woprawdře nēřchto řpřle nowe w řpřkwinřkim twařřtwje. Dořřla pýtaja twařřny wēřřwuřřtojni řa nowymmi formami Bořich domow, mēřno, řo dnrbja řo ře wone nowemu cřařej bōle řblřřicř. Cřařopiřny ř wobra-

řami pšchinořchujaja řdys a řdys wobrařny řařkich nowny řořich domow; ře řutu worzłowu řpřkeje řmny dře wřchřřizny řřřo na nēřařkim wobrařu widřeli.

S dalofa mamy řařo řapřřowacř tny řludři morjazyřch po dawřow mnoho. W powēřře a na řemi a pod řemju řafa řmjeřcř a řnjeřbořenje na cřłowjeřow. ře řny a ř horzotu mori řmjeřcř cřłowjeřow a ř wodu a ř płomjenjemmi a ř druhim; domach a w řuřbje, duřny po pucřu a w cřřchej řomorzy řpřta řmjeřcř cřłowjeřow. řchto mořlo to wřcho řapřřacř a napřřacř! S dalofa pšchřřhadřeja řaře řrudřaze, řrařřhaze powēřće, ř dalofa! Nřř ř blřřta! To nam řaře, nutrnye a ře dobroprorřchēnjom řpominacř na potřchēnyřch, to nam řaře, ř dřařowanzom tole wopominacř a řo dřařowacř. Tu pola nař domach řane řaře řrōřbne domachpřtanje, řane řaře řřchłodowanje řacř řem. To Boře řchřitanje a wjedjenje! Tořhodla je našče: řo dřařowacř Bohu tomu řnjeřej, kotrehoř je to blřřte a to dalofe a to dopuřřchējenje a to njedopuřřchējenje. A dřařowacř řo jemu mamy a řhřemny, řa wřcho, řchtoř je nam tu w domiřnyje dař dobreho, dobreho řa duřchu, dobreho pač ře řa cřělo: dobre řnē a dobre wjedro. To řo jemu řpřodoba a wón nař řohnuje. řdnř pač Bōh řon řnjeř řohnuje, řchto řhřemny to potom wjazy? — řena powjeřć jewi řo nēřtle řařo a řařo w nowinach, řa, řo našča řemja řři. ře w Sařřřkej řu njedawno řacřuli podiēmniře řtorři. řemjeřenje blřři řo nam bōle a bōle! řchto řny? Blřřimny řo ře řny bōle a bōle Bohu našchemu řnjeřej? řo řhřmny tole tola wřchřřizny cřřinili! Abo řchto cřřinřř tny?

řpřkeje a řtat.

W Sařřlejnřřkej řu Ewangelřřto-Lutherřřny řhubili dobreho a řwērneho pšchēřela a wjedniřka řtaropruřřkeje řpřkwoje. D. řrabja Seidlitz-Sandreczki je 66 řet řtary wumřel dřen 3. auguřta. Wōn bē mjes wjedniřkami generalneje řnydny a ře je řařřupjeřjom pšchi řēmřřkim ewangeliřtim dnju; ř nim wobdřeli řo ře na pořlednim wulkim řwřatocřnym řendřenju w Nürnbergu, kotrež řo pšchřřamřny jubilejeje řuguřtanny.

řpřkeje a řtat řteje řo w řrichřřkej rořhorřkej. řchēhodla? řakoř wo řikwidaciji nařořuje řo ře na řpřkeje a jeje wobřchēřne leřomnořće, a řpřkeje řtorři, řo pšchi řny řchłoduje. řtat řo wobara pšchēřřiwu tutomu porořej, pšchřdawa pač, řo řpřkeje tam na řwoje njepřchřřndře, řdře řo leřomnořće řhřudym řatarřam pšchewořřtajeja.

řugsburgřřki jubilej mējeřche a ma we wřchelaciřch řatoliřkich nowinach wořebity dořpřni. Wone bēřhu řdřěla řara rořhorřene wo řēčři, kotruř bē pšchi tutej řřladnořćři řařny řada řeeberg w radiju dřeřřař. řritiřowachu řu a jeho na wřchēlafore wařchne. Nēřk řo řař po nēčřim do řřawnořće pšchēdobywa, řo řařny řada řeeberg njeje řu řēčř, na kotruř řu rořhorřene, dořřla dřeřřař, ale druřu. Wōn bē, řař to wařchēnjo, nacřřřk řwojeje řēčře pruhowazej řadře radija pšchēdpořořřk; tuta bē to a řamne pšchēčře wuprajřka a řēčřniř bē řo tuteho nacřřřka wřdař a je potom druřu řēčř řa řuguřřana-jubilej dřeřřař. řatoliřke nowiny řu pač wot nēřkoho wotpiř přēnjehō njewuřřiteho nacřřřka dořřaře a po tutym řritiřowawe řu druřu řēčř, kotruř je prořeřor řeeberg po druřim nacřřřku dřeřřař!! — S tohole mōřeřch řebi řara wřchēlafore wuřcřřtacř! „řřandalořne podēřdjenje“ mjenuje řo „Evangelisches Deutschland“. A to řrečři. A druře ře, ře řo, řo to řhēřto blamařa řa wobdřēlene řatoliřke nowiny.

řřřřowanje: ř. we ř. řa 10. po řr. — ř. w ř. řa 11. po řr. — ř. w ř. řa 12. a 13. po řrořřizny.